

TLUMAČOVSKÁ

KRONIKA

ROK 1996

ROK 1996

Byl velmi pestrý na události ve světě i u nás. Lišil se i počasím od minulých let. V USA byl prezidentem opět zvolen představitel demokratické strany Clinton, v Rusku se podrobil vážné operaci srdce prezident Jelcin. Boje za osamostatnění Čečenců v Ruské federaci ústily v nadějnou dohodu o ukončení bojů. Občanská válka pokračovala i na území bývalé Jugoslávie mezi Srby a Chorvaty. V mezinárodních jednotkách IFOR tam byla nasazena i naše vojenská jednotka, která si tam získala dobrý zvuk při zajišťování uklidnění mezi nepřátelými stranami. Nábožensko-národnostní boje pokračovaly i na Blízkém Východě mezi Izraelci a Palestinci.

Politický život v naší republice byl ve znamení voleb do parlamentu a voleb ve dvou kolech do nově zřízeného senátu. Výsledkem voleb byly i přesuny poměrů sil mezi koalicí a opozicí, kde se prosadila Sociálně demokratická strana, která největším počtem hlasů voličů docílila obsazení funkce předsedy parlamentu. Stal jím Miloš Zeman. V říjnu se dožil prezident republiky Václav Havel 60 let. Mezi smutné události roku 1996 patří v lednu úmrtí Olgy Havlové, manželky prezidenta. Také v listopadu nemoc prezidenta Havla s následnou hospitalizací, při níž se podrobil těžké operaci plic. Po ní se zotavil a pokračoval ve své práci.

Byla jmenována nová vláda opět s Václavem Klausem v čele. K dalším událostem roku patří i stávka zdravotníků za zlepšení jejich hodnocení. Dále to byly spory o vládní program, který po větších diskusích byl parlamentem schválen bez přítomnosti sociálních demokratů, kteří předtím ze sálu odešli. Volby do senátu proběhly za nízké účasti voličů, neboť nebylo jednotného názoru na potřebu jeho existence. Byl vypracován text deklarace o vypořádání vztahů mezi Čechy a Němci. Byla vyhlášena stávka pracovníků ve školství, která však neproběhla na všech školách. V sociální demokracii se projevil rozdíl v názorech na řešení politické situace. Některé banky zkrachovaly a

klienti se domáhali vyzvednutí svých vkladů, čehož docílili jen částečně.

Z událostí v oboru umění je třeba uvést úmrtí národního umělce Eduarda Hakena, basisty Národního divadla (známého představitele vodníka v Dvořákově opeře Rusalka aj.) a dirigenta Rafaela Kubelíka.

Z oboru ekonomie a obchodu bylo významnou událostí uvedení do provozu dokončené výstavby naftovodu z Ingolstadtu z Německa a nebyli jsme již závislí jen na naftě z východu.

Také již zmíněné počasí toho roku bylo nevlídné, chladné s častými dešti a záplavami na severu Čech a Moravy. Záplavy byly i jinde ve světě. K nečastým zvláštnostem patří i zatmění Slunce i u nás viditelné, což může být v souvislosti s nepříznivým počasím. V prosinci byla i klimatická kalamita na elektrickém vedení v důsledku námrazy. Také sněhová kalamita v prosinci ohrozila dopravu, hlavně v Praze.

Ve sportu jsme byli úspěšní, protože naši reprezentanti získali v Atlantě zlaté medaile.

Na Nový rok 1997 přednesl prezident Havel, vzhledem ke svému nedobrému zdravotnímu stavu, místo hodnotícího projevu za uplynulý rok, jen novoroční pozdrav národu. Mimo jiné v něm uvedl, že obě jeho těžké životní události, kterými byla smrt jeho ženy a jeho nemoc, byly mu příležitostí k hlubšímu zamyšlení o světě a řádu jeho bytí. Zdrojem vůle k životu je naděje. Bez lásky k bližnímu přestává být lidský život hodný toho jména. Všichni jsme prožili mnoho krásných i bolestných věcí. Mezi ty neradostné patří politické šarvátky, které provázely volby do zákonodárných sborů, bankovní krádeže, majetkové spekulace a krádeže ohromných rozměrů, což lze považovat za odvrácenou tvář naší privatizace a ekonomické reformy. Člověk by neměl být jen tvůrcem zisku, ale i vyšších hodnot. Místo vzájemného osočování by měl nastat čas rozpravy o tom, co je prospěšné pro budoucnost našeho státu.

Události v Tlumačově (v návaznosti na události v ČR):

V sobotu 17.února (před popeleční středou 21.2.) ženy v Tlumačově pořádaly tradiční Vodění medvěda (organizaci akce vedla paní Zavadilíková a paní Ševelová). Místo bývalé dechovky jim vyhrávala na cestu reprodukováná hudba z magnetofonu, vezeného na traktorku.

9. března začali zástupci Telekomu sbírat od majitelů domů prohlášení a přihlášky na telefonní přípojky pro občany. Zakreslovali plánky vedení, k nimž mohli občané vyjádřit své připomínky.

12.dubna vyměňovali pracovníci RGV spínací hodiny elektroměrů.

31.května a 1.června (pátek a sobota) se konaly volby do parlamentu.

27.června na základě výsledků voleb byla podepsána koaliční dohoda vlády s kompromisem: ODS – 8 ministrů, ODA a KDU – ČSL po 4 ministrech.

24.července byl zvolen předsedou parlamentu sociálně demokratický poslanec Miloš Zeman. Další den parlament odhlasoval důvěru vládě.

V srpnu začali dělat v Tlumačově pracovníci pověření obecním úřadem ozdobné zábradlí mezi chodníky a silnicemi. Zábradlí je provedeno ve starém stylu, ručně kované a je ozdobou na hlavní křižovatce a u kostela.

Je prováděno nové nadstřešení nové přístavby školy s původně rovnou střechou, kde tak brzy začalo zatékat. Nová krytina s červeným eternitem je položena na nových mírně šikmých krovech, dobře odvádí vodu i tající sníh, je vkusná a zapadá dobře do starých budov centra městečka. Je také dobrým izolátorem tepla.

Koncem srpna se prováděla nákladná a obtížná generální oprava věže kostela. Zhotovena a vytažena celá dřevěná konstrukce krovů a latí, krytina nahrazena novou v červené barvě. Minulá oprava kříže na věži, poškozená vichřicí, byla provedena v roce 1989.

V sobotu 31.srpna byl pořádán na dětském hřišti u cementárny na Zábrání tradiční dětský karneval (tradici začala děvčata z iniciativy Lenky Janečkové). Bývá to rozloučení s prázdninami. Karneval organizovala paní Zelíková, paní Ševelová s dcerou Inkou aj.

Už 7.září bylo nutno topit v domácnostech, protože teplota klesla na 10°C.

Na ulici Jana Žižky bylo provedeno odvodnění ze silnice příčným překopem, což ovšem více zatížilo přítokovou šachtu kanalizace na křižovatce, která původně byla vybudována v roce 1968 pro odvodnění sklepa z č.p. 496 (B.Janečka).

V polovině října se začalo s výkopovými pracemi pro kabel telefonního vedení. Začalo se na Machovské ulici, pak ve Švermové a do zimy byly práce s položením telefonního kabelu hotovy. Pak se budovaly spoje k vedení i duté sloupky z bílé umělé hmoty pro rozvody kabelů, spoje a odbočky. Výkopové práce prováděli najatí pracovníci ze Slovenska, Romové a ze zemí bývalého Sovětského svazu. Práce probíhaly rychle, protože byly úkolově placeny (34 Kč za výkop 1m do hloubky 70cm). Bylo postupováno ohleduplně k občanům a pěkným chodníkům a vjezdům. Většinou vjezdy nebyly prořezány, ale proraženy spodem pomocí kompresorů. Průrazy byly někde i 20 cm. Stalo se i poškození odpadů z domů, ale po upozornění na OÚ, byly poruchy odstraněny pracovníky Telekomu.

U záhlinické silnice se staví čerpací stanice Benzina a v těchto místech se rozšiřuje silnice o třetí pruh pro příjezd a odjezd ze stanice. Do zimy byly základní zemní práce hotovy za použití moderní těžké techniky.

15. a 16.listopadu se konalo 1. kolo voleb do senátu. V Tlumačově, jako obvykle, se volilo ve 2 okrscích (SKZ a cementárna). Za týden, tj. v pátek 22. a v sobotu 23.11. se konalo 2.kolo voleb do senátu.

Příroda a počasí v roce 1996

Jak už bylo v úvodu řečeno, vcelku to byl rok povětrnostně nevlídný a nepříznivý. Podle jiných let bylo převážně chladněji, více srážek, málo slunce. Na Nový rok severní vítr „Polák“ přihnul studené mraky a napadlo 5cm sněhu. Rána mlhavá, držící nad krajinou nezdravý smog. Potom při mínus 12°C leží 10 cm sněhu. V polovině ledna vystoupily teploty nad 0°C a tálo. Konec ledna pravá zima: vítr, 15 cm sněhu při -15°C.

- 46 -

5.února přísloví „Na Hátu – za latu“ (se myslí, že studený vítr nafouká sněh i za zalátané šaty) se naplnilo. Naplnilo se i „Únor bílý – pole sílí“. Mrzlo a sněžilo celý únor až do poloviny března, takže i „Sv. Dorota byla na sněh bohatá“. Leželo 40 cm sněhu. Byly mlhy a foukal vítr „Polák“. Noční mrazy byly až do 5.dubna. 25.března byla i v Tlumačově viditelná Haleyova kometa.

V takovém počasí začalo i jaro.. Duben byl typicky aprílový „Rozmarný jak mladá hezká paní...“, „jak kdy naprší a bláta nebude“. Severní větry, déšť, sněžení poznamenaly Zelený čtvrtek, Velký pátek i Bílou sobotu. Tehdy na školách začalo volno. Za 1.republiky bylo místo jarních prázdnin, které nejsou současné na všech školách kvůli možnosti postupného lyžování žáků z různých okresů, bylo jarní volno od Květné neděle až do středy včetně po Velikonocích, tedy 11 jarních volných dní žáků i nervově vyčerpaných učitelů. Bývalo už hezky s jarním sluníčkem, žáci nejždili na hory, ale hráli si s „puckou“ místo míče (pucka byl míček z hadry). Kouleli obroučky – kolkem poháněli po silnici obroučky z bečky nebo z malých vozových kol, hrávali na cíle-cíle, hru podobnou vybíjené, hráli „na zaháňku“, po silnici kouleli železnou koulí proti sobě dvě party, které kam dokoulely (party měly možnost něčím koulí zastavit), musela parta ustoupit. Takový bojový pohyb býval na silnici od kostela až na konec Záhlinické ulice, protože aut nebylo, jezdily jen selské vozy tažené koňmi, kravami nebo voly. To bylo jaro vesnické mládeže, a i bez pobytu na horách byly děti šťastné, žádných stresů, sprostáčin, drog. To byla demokratická republika na kapitalistickém základě, všude samá kázeň a respekt před policií a státními orgány. Práce i koruna byla každému vzácná, mládež proto nezhyčkaná. Lidé byli více srostlí s přírodou, a proto i více odolní vůči počasí. Ještě že se udržuje tradice „šlahacky“ na Velikonoční pondělí. Naštěstí i letos v roce 1996 bylo pěkně při 12°C. Ale nebyl by to duben, kdyby si i po Velikonocích nezasněžil. Noční mráz a severák! Ale už ve 3. týdnu bylo +23°C při jižním větru. Ale meruňky a třešně kvetly za nepříznivého počasí, v tom roce nezarodily.

- 47 -

Na 1.máje bylo ještě aprílové počasí, to špatné. Na 51.výročí osvobození Tlumačova bylo krásně. Pak však znovu přeháňky, chladno (i kroupy) až do konce května, a tak si to odbyli i „Ledoví muži“. Ale ten pěkný začátek května byl příznivý pro kvetení jabloní a hrušní, takže pak slušně zarodily. Brambory se sázely kolem 20.dubna za příznivého počasí.. Zato červen se v 1.polovině „pochlapil“ a umožnil i koupání na Štěrkači Otrokovice, kde přibyla další atrakce – tobogán, spirálová velkoskluzavka, kde bylo možno za 5.-Kč to jednou zkusit. Byla to náročná a nákladná stavba, která byla hotova za rekordních 14 dní. Zájem veliký, jistě na sebe už vydělala! 22. června byla průtrž mračen, nastaly záplavy v Itálii i jinde. V červenci bylo hodně deštivých dnů s teplotami jen do 20°C! Nad 25°C bylo jen 5 dnů. V srpnu taktéž. Teplot nad 25°C jen 10! Srpnový „Svatý Vavřinec – první podzimce“ měl 18°C. Září, doba kopání brambor, byla sice vhodnější, ale polovina dnů deštivých. Po 21. září začal podzim při 10°C. Říjen – začátek a konec deštivý. 27.10. noční mráz. 26. října končil letní čas a hodiny vráceny do normálu. Dušičkové dny ve slunci při 9°C. První sněh, 5 cm leží 26. listopadu.. Na Vánoce -10°C až -20°C a 10 cm sněhu. Na Silvestra a na Nový rok 20 cm sněhu při teplotě -10°C.

O pálení slivovice byl velký zájem v Tlumačově i okolí. Úroda trnek byla dobrá. Pálilo se od listopadu po celou zimu.

Čápi, pro které zhotovili zaměstnanci Tofy stožárovou věž za zbořený komín, na němž mívali hnízdo, se letos vrátili 9. dubna, zatímco loni už 22. března. Mají zřejmě zvláštní smysl – něco jako dálkový radar.

Nově vysázené stromky – barevné akáty v Nádražní ulici daly dvě oběti: jeden zničili vandalové, druhý nechtěně při mechanické úpravě cesty. Doplnění novými stálo 5.000.-Kč! Dlouhé roky nebyly takové zátopy na loukách, za Metlovem až k Talašovu zahradnictví, jak tomu bylo letos v roce 1996.

- 48 -

Obecní úřad a zastupitelstvo

Starostou obce je Josef Horníček, místostarostou Mgr. Milan Neoral.. Vedoucím úřadu byl jako zastupující Ladislav Paďour, který zemřel 15.ledna 1997 ve věku 65 let. Po jeho smrti byla touto funkcí pověřena Růžena Vaňharová. Další pracovníci: sekretářka Dana Kouřilová, právník JUDr. Josef Benda, stavební technik Milan Žák, matrikářka Ladislava Vránová, účetní Lenka Dědková, vedoucí ekonom Danuše Dosoudilová, referent místního hospodářství Lotka Ševelová . Obsah jejich práce vyplývá z odpovědí starosty Horníčka na otázky „Jaké úkoly nás čekají v roce 1996“ pro Tlumačovské novinky. Uvedené úkoly byly na zasedání obecního zastupitelstva pravidelně projednávány, postupně plněny s dodatečnými připomínkami. Byly to úkoly:

1. Dokončit plynofikaci obce a to v Dolní ulici, Sportovní ulici, Metlově. Úkol byl splněn s tím, že část přešla do roku 1997.
2. Nové zastřešení nových školních budov, na nichž byly terasové střechy, do nichž zatékalo a dostatečně tepelně neizolovaly. Byly vybudovány střechy sedlové nákladem 5 mil. korun, z toho jen část pokryje dotace státu ve výši 1 608 000.-Kč, ostatní z rozpočtu obce. Provedla otrokovická firma Geelstav. Budovy získaly na kráse červenou eternitovou krytinou a lépe zapadají do starodávných budov v centru Tlumačova.
3. Zřízení nových autobusových zastávek. Ze stávajících zůstane U hřebčince. Zrušena bude u kapličky na Kurovské ulici. Nově vzniknou naproti zdravotního střediska ve směru na Otrokovice a naproti školní jídelny ve směru na Hulín, u hlavní křižovatky bude zbudována na náměstí Komenského na okraji parčíku.
4. Zahájení stavby kabeláže telefonního vedení a přípojek všem, kdo se písemně přihlásí.
5. Opravy místního rozhlasu, který je stářím poruchový.
6. Úprava centra obce – ozdobné stylové zábradlí mezi silnicí a chodníky.
7. Oprava kostela aj.

- 49 -

Starosta informoval veřejnost, jak obec získává finanční prostředky:

a/ státní dotace, především pro chod škol

b/ účelové dotace – na plynové vedení, školní střechy, autobusové zastávky apod.

c/ z nájmu, z různých poplatků občanů

d/ příjmy z daní

Uvedl též, že proti jiným obcím jsme v nevýhodě – zájemci by rádi na našem katastru vybudovali podniky, protože jsme na hlavním tahu silničním i železničním, ale povolení je ztíženo tím, že jsme v pásmu ochrany pitných vod.

Pozitivně reprezentují obec sportovci, podniky kulturní pracovníci i vzhled obce.

Negativně – jako jinde – vandalismus, černé skládky, rušení klidu a ničení zařízení po skončení tanečních zábav rockového charakteru (viz sokolovna) I nás zneklidňuje vzrůst kriminality, např. skutečnost, že lump má mnohdy výhodu před slušným a poctivým člověkem. Zneklidňuje nás i obava o bezpečnost našich dětí a začínající drogování mládeže.

Potěšením je ochota a uskutečnění setkání starších ročníků na sjezdech bývalých spolužáků, což je důkazem pěkného vztahu k našemu městečku i ke škole a učitelům, kteří je dobře připravili pro život. Dosáhli i významných postavení, jsou schopnými pracovníky a dobrými občany nejen u nás, ale i v dalekých místech od svého rodiště.

Kromě uvedených programových bodů starosta, projednávalo a uskutečnilo zastupitelstvo další úkoly např. zajištění voleb do parlamentu a senátu, pomáhá řešit obtížnou situaci špatného stavu sokolovny. Schválil bezúročnou půjčku ze SFŽP na plynofikaci obce. Postaral se o materiál - dřevo- na opravu kostela (poskytla firma Kohoutek). Zajišťuje projekt obnovy krajiny (zatím pro východní část obce). Účastní se jednání o železničním koridoru přes Tlumačov a o všem, co s tím bude souviset: podjezd u hřebčince zůstane, řeší se podchod na nádraží k nástupišti na 4. koleji – obec se snaží o prodloužení na ulici Jiráskovu, řešení podjezdu u Metalšrotu. Připravuje plynofikaci obce – Skály. Budova zdravotního střediska přechází do majetku obce.

Strana 50 a část strany 51 je naprosto totožná se stranou 44 a 45. Zřejmě došlo k chybě kronikáře, který události zaznamenal v kronice dvakrát.

- 51 -

Obecní rozpočet a skutečnost v roce 1997

	Rozpočet	Skutečnost
Školství	4 276 tisíc	5 985 709 z toho střecha 2 985 000
Kultura	321 tisíc	266 250
Vnitřní správa	7 390 tisíc	8 885 037 z toho plynofikace 3 526 651
Místní hospodářství	2 703 tisíc	2 218 736
Celkem	14 690 tisíc	17 355 728.- Kč

- 52 -

Volby v roce 1996 do parlamentu a senátu

Do poslanecké sněmovny (parlamentu)

Obecní úřad seznámil občany o době a místě konání voleb „Vyhláškou“ i v Tlumačovských novinkách. 31.V.1996 – pátek – od 14 do 22 hod. a 1.VI.1996 – sobota – od 7 do 14 hod. ve dvou okrscích (rozdělení železniční tratí).

Okrsek č.1 v budově SKZ na náměstí – zapisovatelka Dana Kouřilová.

Okrsek č.2 v sále cementárny – zapisovatelka Lenka Dědková.

Občané – voliči prokazovali totožnost a občanství ČR. Každému voliči byly doručeny hlasovací lístky tři dny před volbami.

Výsledky parlamentních voleb v Tlumačově jsou následující:

	Okrsek č.1	Okrsek č.2	Celkem	%
Počet voličů	983	849	1832	
Zúčastnilo se	717	673	1390	75,9
Platné hlasy	704	671	1375	

Strana	Okr.č.1	Okr.č.2	Celkem	%	Pořadí
1. Svob.dem. liber. str. nár.soc.	17	10	27	1,9	9
2. ČSSD	177	210	387	28,1	1
3. ODS	164	146	310	22,5	2
5. Nezávislí	3	3	6	0,4	14
6. Moravská národ. strana	4	5	9	0,7	12-13
7. Demokratická unie	14	11	25	1,8	10
8. Občanská dem. aliance	51	32	83	6,0	6
10. KDU –ČSL	89	54	143	10,4	4
11. Důchodci za živ.jistoty	29	25	54	3,9	7
13. Českomor. unie středu	6	3	9	0,7	12-13
14. Česká pravice	1	0	1	0,07	15
15. KSČM	54	70	124	9,0	5
17. Republik. str. Českosl.	77	71	148	10,8	3
18. Levý blok	8	11	19	1,4	11
19. Hnutí samospr.Mor.a Slez.	10	20	30	2,2	8

- 53 -

Volby do senátu v roce 1996 v Tlumačově

Tyto volby probíhaly poprvé podle většinového systému. Voličům bylo Vyhláškou i v Tlumačovských novinkách oznámeno, že pokud v 1. kole ve dnech 15. a 16. listopadu nikdo z kandidátů nezíská nadpoloviční většinu z odevzdaných platných hlasů, rozhodne se o vítězi v kole 2. ve dnech 22. a 23. listopadu. Tlumačov patřil do obvodu č. (78) a 80. Zapisovatelem byl Petr Šimáček z Okresního úřadu Zlín. Volilo se opět ve dvou okrscích v Tlumačově jako při volbách do sněmovny. Také volební podmínky byly tytéž.

Výsledky senátních voleb v Tlumačově jsou následující:

1. kolo	Okr.s.č.1	Okr.s.č.2	Celkem
Počet osob v seznamu voličů	987	860	1847
Zúčastnilo se voličů	277	266	543
Počet platných hlasů pro kandidáty	273	261	534

Počet hlasů pro jednotlivé kandidáty

1. PhDr. Zdeněk Dostál – ODS	100	85	185
2. Ing. Jiří Stodůlka – KDU-ČSL	75	52	127
3. RNDr. Eduard Mück – KSČM	36	33	69
4. Ing. Jiří Volařík - DEU	9	0	9
5. Luděk Sudek – ČSSD	43	80	123
6. Ing. František Janků – MSK	10	11	21

2. kolo

Počet v seznamu voličů	988	863	1851
Zúčastnilo se	214	216	430
Počet platných hlasů	212	211	423
<u>Počet hlasů pro jednotlivé kandidáty</u>			
1. PhDr. Zdeněk Dostál	95	93	188
2. Ing. Jiří Stodůlka	117	118	235

Znak Tlumačova – předávání

V úterý 5.března se v budově poslanecké sněmovny v Praze konal slavnostní akt předávání nových znaků městům naší republiky. Mezi 31 zástupci byl jako jediný ze Zlínského okresu Tlumačov. Stalo se tak na základě Rozhodnutí č.91 předsedy PS ze 13.února 1996. Příslušný dekret převzal osobně z rukou předsedy PS PhDr. Milana Uhdeho starosta Josef Horníček. Vedle starosty se akce zúčastnil autor znaku pan Josef Klose a místostarosta Mgr. Milan Neoral. Cesta do Prahy se uskutečnila služebním autem, které řídil Josef Navrátil, velitel obecní policie. Na video vše natáčel pan Klose.

Český národní klub

Je to občanské sdružení působící na celém území ČR a mezi zakládajícími členy jsou i tlumačovští občané – Josef Horníček, Mgr. Milan Neoral a Miroslav Skopal-Procházka. Posláním klubu je prohlubování historického vědomí členů i občanů k tradicím a dějinám českého národa, k zachování kulturních památek apod. Nejde o novou politickou stranu.

Autobusová doprava

Autobusová doprava vedoucí přes Tlumačov má, jak již uvedeno, tři moderní a estetické nové čekárny. V roce 1996 došlo k omezení některých spojů na linkách: Holešov – Otrokovice, Kroměříž – Hulín – Otrokovice – Zlín, Holešov – Kvasice – Lubná.

Sociální komise

Nastala změna zákona O životním minimu. Tedy došlo ke změnám o poskytování opakujících se dávek sociální péče. Částky životního minima se zvyšují. Např. na 1320.-Kč měsíčně u dítěte do 6 let, 1460.-Kč do 10 let, 1730.-Kč do 15 let, 1900.-Kč do 26 let, 1800.-Kč u ostatních občanů. Za potřeby k zajištění životních nákladů činí: 860.-Kč jde-li o jednotlivce, 1130.-Kč o 2 osoby, 1400.-Kč 3-4 osoby, 1580.-Kč 5 nebo více osob. Sociální komise, jež vede MUDr. Juráčková, přijímá žádosti o jednorázový příspěvek starým a zdravotně postiženým. Ostatní příspěvky vyřizuje Městský úřad Otrokovice a Okresní úřadu Zlín. Občané byli informováni, že ve Zlíně na Jižních Svazích se připravuje zařízení krizového centra pro děti a mládež. Bude tam i ubytovna pro potřebné matky s dětmi. Pod správou Zlínské Charity.

Charita sv. Anežky Otrokovice uspořádala 20.března sbírku oděvů, obuvi a peněz na pomoc strádajícím občanů Ukrajiny za vedení paní Jonáškové a Rumanové. Sebralo se 600 kg oděvních svršků (obuvi a pokrývek) a vybralo se 1 200.-Kč. Sebrané věci a peníze byly za obtížných podmínek zavezeny na Ukrajinu. Podobnou akci uspořádala Charita 19.srpna pro občany postižené válkou nebo živelními pohromami.

Kino

V Tlumačově vzniklo v roce 1927 v nově postavené sokolovně. Podmínky pro kino téměř 60 let se nezměnily. Z iniciativy Josefa Horníčka aj. došlo v roce 1986 k podstatné změně. Na základě návštěvy Slovenska v Nové Bošáci bylo vyprojektováno a posléze vybudováno i v Tlumačově zasouvací stupínkové hlediště. Dílo představující tehdy hodnotu 750 tisíc Kč při dodatečném odpracování dobrovolných 2000 hodin. Před dvěma roky tuto stavbu zcela po právu převzal Sokol ČOS. V sále, kde jsme dřív po rekonstrukci vítali delegace filmových umělců při festivalových přehlídkách a účinkování Ženského pěveckého sboru Tlumačov s přednesem Petra Haničince, se proměnilo v žalostné a žalující trosky. Jiná, méně obětavá mládež, tu práci ničí při tanečních zábavách. Ve snaze o zlepšení situace proběhlo jednání a zveřejněné dopisy mezi představiteli ČOS (p. Zaoralem) a OÚ (p. Neoralem, Mgr.). V prosincovém čísle TN byl zveřejněn dopis starosty Jos. Horníčka Sokolské župě Komenského Uherské Hradiště. V něm mj. sděluje: „Sokol – ČOS se snaží obnovit cvičení v sokolovně, ale přes nejlepší snahu nemůže svým místním partnerům konkurovat. Roční náklady cca 60 000.-Kč zdaleka nepokryje dotace 24 000.-Kč a tak se vedení Sokola snaží získávat prostředky propůjčováním sokolovny „tanečním“ zábavám rockového charakteru. Při tom dochází nejen k morální devastaci mládeže, ale i k poškozování zařízení sokolovny, ničení okolí a co nejhoršího?! Dva zmařené lidské životy. Za spoluvníka je veřejností považován i pořadatel i pronajímatel sokolovny i obecní úřad a policie. Přitom se jedná o pouhé hromadění peněz. To přece není v souladu s idejemi Dr. Tyrše!... Domníváme se, že byste měli situaci zvážit a na půdě obecního úřadu společně hledat cestu k nápravě.“

- 56 -

Letní kino – sezóna začala 4.května a skončila 29.zářím. promítalo se o sobotách a nedělích, někdy taky v pátek. V letním kině diváci zasedli 26krát, v sále 34krát. Vinu na tomto nepoměru neslo nepříznivé počasí. Celkových 54 filmů zhlédlo 4233 diváků, což představuje průměr na jedno představení 71 diváků. Nejúspěšnějším filmem byly Nebezpečné vztahy z produkce USA. Zhlédlo je 174 diváků. Velice úspěšný byl i český film Kolja, který na dvou představeních navštívilo celkem 212 diváků.

Hudební kultura

Umocněním kulturního života v Tlumačově a velkým hudebním zážitkem bylo 13.července v sokolovně vystoupení první dámy české operety a muzikálu Pavly Bříňkové za doprovodu klavíristy Jiřího Smejkalu. Účast - asi stovka nadšených diváků a posluchačů srdečně odměnila umělkyni bouřlivým potleskem po vyslechnutí oblíbených a nestárnoucích melodií z Veselé vdovy, Paganiniho, Země úsměvů aj. Žádné barevné reflektory, žádné mikrofony a reprobedny, ale nádherný, přirozený lidský hlasový fond, to je dnes už vzácnost! Slovní doprovod, jímž písně uváděla, byl plný citu.

Na hudebním oddělení SKZ ukončil svou pedagogickou činnost prof. Vladimír Křepelka a to ze zdravotních důvodů. Pracoval zde asi s třemi desítkami dětských muzikantů a připravil s nimi vystoupení na osmi besídkách.

Ženský pěvecký sbor při SKZ vedený panem Františkem Kristýnkem vykonal i v tomto roce kus záslužné umělecké práce. V květnu vystoupil sbor i k Svátku matek. Byla uspořádána i besídka F. Kristýnka, který se 15.května před 36 posluchači vyzpovídal ze své lásky k hudbě. Vzpomněl významných osob, s nimiž se za léta svého působení s FOK či s Armádním uměleckým souborem setkal. 26.května konal sbor svůj koncert v sále Agrotonzu. 56 občanů sledovalo vystoupení sboru, který za léta své existence vyzrál v těleso hodné uznání.

Začátkem července postihla sbor těžká ztráta. Zemřela dlouholetá a obětavá členka paní Marie Ešlerová. Sbor se s ní rozloučil v kvasickém kostele. Protože sbor má ztrát více (stáří a nemoci), vyzval a poprosil p. Kristýnek tlumačovské ženy a dívky, aby svou účastí ve sboru mezery zaplnily. Vždyť kromě koncertů v Tlumačově, zpívaly ženy v otrokovickém a kvasickém kostele, mají výbornou klavíristku prof. Frydrychovou a koncertního mistra na varhany zlínského p. Ermla.

Matrika

V roce 1996 se do naší obce přihlásilo 54 občanů a odhlásilo 57. Narodilo se 26 dětí, zemřelo 19 občanů. Celkem tedy k 1.1.1997 je hlášeno trvale 2387 občanů. 25 dětí se narodilo ve Zlíně, 1 v Jilemnici. Obřad vítání občánků do života se konal sedmkrát. Svateb se konalo 5, z toho 1 církevní. Nejvíce našich občanů zemřelo v Tlumačově – 12, ve Zlíně 6, v Krnově 1. U příležitosti životních jubileí byla u 42 občanů provedena osobní návštěva, 223 bylo zasláno písemné blahopřání. Obřad pro přijetí rodáků se konal třikrát. Před Vánocemi se uskutečnila návštěva bývalých spoluobčanů v domově důchodců.

Narození:

Fischerová Klára
Procházková Gabriela
Mouka Patrik
Dočkal Jiří
Řezníčková Michala
Michalská Veronika
Hanová Michala
Danešová Kristýna
Šimoník Radek
Šenkyřík Daniel
Kopečková Kateřina
Kadlčík Michal
Holub Jan
Žák Stanislav
Kopřivová Michala
Janík Petr
Navrátil Jan
Beňo Petr
Malenovská Denisa
Buček Vojtěch
Janošík Jakub
Karmazínová Andrea
Abšnajdrová Sabina
Kolářová Denisa
Janda Jan

Úmrtí:

Rochovanský Zdeněk
Vybíralová Marie (DD Kvasice)
Powalka Ottokar
Mrkvová Anežka
Vlček Miroslav
Brázdil Josef
Tesařík Ladislav
Zeinerová Marie (DD Kvasice)
Hapala Josef
Jarolímová Božena
Červík Josef
Samohýl Josef
Vrtalová Emilie
Vranec Jan
Abšnajdrová Marie
Kadrlová El.
Kojecká Růžena
Válková Božena
Vysloužilová Aloisie
Pekařová Božena
Zapletal Zdenek
Mikulajský Miroslav
Řepňáková M.
Gazda Antonín
Šimková M.
Hubíková Anděla

Významná jubilea:

90 let Smyčková Jarmila
Vyoralová M.
Válková M.
Švecová Růžena

94 let Vysloužil Augustýn
 91 let Dorotíková Františka
 95 let Pospíšil František
 90 let Hubíková Anděla
 85 let Šafaříková Antonie
 Krejčí Jar.
 Třeslínová Antonie
 Garčic Antonín
 80 let Petrusek Josef
 Stejskal Josef
 Beranová Anastázie
 Kunovská Božena
 .. Malošíková Hedvika

95 let se dožil pan František Pospíšil, náš nejstarší občan. TN otiskly blahopřání sousedů a uvádějí, že procestoval kromě Evropy i Kanadu, Kubu, Alžír, Rusko i Střední Asii. Je optimistický, přátelský. Nekouří, nepije. Hodně zdraví do dalších let!

Tělovýchova a sport

Tělovýchova v Tlumačově je uskutečňována jednak ČOS – Českou obcí sokolskou (starosta Mir.Zaoral), jednak TJ Sokol se sportovními odbory. ČOS konala 26.března na sokolovně Valnou hromadu za účasti 12 členů. Mají 31 členů, aktivně činných je 9 žen, které cvičí aerobik a část mladých chodí do posilovny. ČOS v Tlumačově je na tom špatně po ekonomické stránce. Dotace na údržbu sokolovny nestačí. (Příčiny a rozbor viz na str.55).

Kopaná – nový trenér Šnajdr se své práci věnuje zodpovědně, hráči je uznáván. Posilou byl hostující Petr Malina z Otrokovic. Sponzory oddílu jsou: Metalšrot, Dura-Line, firma Sord Satu, obecní úřad a někteří soukromníci: MUDr.Kel, p.Král, Ing. Skácel aj. Byly uspořádány brigády na úpravu hřiště. Žáci mají 14 hráčů. Připravoval je Ševela st. a p.Vrána. Dorostenci mají 16 hráčů. Oddíl hospodařil s majetkem vyšším miliónu Kč. Byla zakoupena motorová sekačka. Jeví se malý zájem mládeže o sportování a tělovýchovu vůbec.. I do sportu stále více vstupují peníze. Lékaři varují před vznikem civilizačních chorob.

Odbíjená – vede ji Mgr.R.Huráň. V Tlumačově má tradici. Naši hráči reprezentují obec se ctí na okresní úrovni. Oddíl má 14 členů a hraje okresní přebor II.třídy na 2.-3. místě tabulky. Jeví se touha po pravidelném sportování.

Parta, která se vytvořila asi pře 20 lety za přispění učitelů Inocence Pospíšila a Jaroslava Hulenky ještě dnes tvoří základ družstva. Aktivními hráči jsou: Motal, Batoušek, Gazda, Hulenka, Sácký, Huráň. Družstvo žen, které hrávalo okresní přebor, dnes soutěž nehraje, ale trénuje. Jsou to: Janošíková, Gazdová, Vašíčková, Dočkalová. Členská základna se zmenšuje. Oddíl se od roku 1986 prezentuje i mezinárodně. Setkávají se s družstvem TV Idstein 1844 ze SRN.Vždy jde o vyrovnaná utkání.

Tělocvik – dříve ZRTV – základní a rekreační TV – jaká se cvičila na sokolských sletech a spartakiádách. SPV – nyní – sport pro všechny – vedoucí Bohuslav Kopáček. Měli 25 žáků, 30 žákyň, 56 žen, 12 mužů celkem 128 členů. Činnost odboru řídil 9členný výbor. Cvičitelky: Ing.Abšnajdrová, Matulíková, Ulmanová, Sácká, Vrtalová, Brázdilová, Mamíková, Koryčánková, Kopáčková. Cvičitelé: Ulman, Mamica, Kopáček. Nacvičovali na TV akademii, konanou 30.4. ve velké tělocvičně ZŠ a to k 50. výročí osvobození naší vlasti. 150 diváků zaslouženě tleskalo stovce cvičenců v 11 vystoupeních. 50 cvičenců od nás cvičilo na okresní akademii ve Zlíně. Uspořádali i táborák a zájezd do Podyjí. Cvičitelky navštěvovaly pohybová studia na džezgymnastiku, aerobik aj. Zakoupili nové

míče, pálky, molitanové podložky, stepbedny za 7.465.-Kč. Na účtu SSP mají 5.100.-Kč a hodnota majetku SPV včetně náradí činí 57.614.-Kč.

Stolní tenis – tři zástupci naší školy se zúčastnili okresního kola ve stolním tenise: Olga Pospíšilová, Libor Janál a Martin Juhaňák. Ve starší kategorii dívek zvítězila Olga Pospíšilová, Martin Juhaňák obsadil 4.místo.

Sdružené klubové zařízení

Sdružené klubové zařízení vede Mgr. Milan Neoral. O hudební a pěvecké činnosti je uvedeno na str. 56. SKZ se kromě jazykové a hudební výuky stará také o kulturní akce. Po lednové besedě se zlínským hercem G.Řezníčkem, zde účinkovali žáci Základní umělecké školy Otrokovice, kteří doplnění trojicí studentů kroměřížské konzervatoře předvedli svůj koncert 19.února. Skladby Mozarta, Bacha, Haydna, Fibicha aj. sledovalo 31 posluchačů. Mezi účinkujícími byli i dva tlumačovští – T.Gazda na klavír a P.Hána na violu. 11.března zde tradičně vystupoval J.Zimák se směsí populárních písní. 15.dubna Zd.Galuška s vyprávěním „Slovácko sa súdí“ doplnily písničkami paní Janišová a Pečeňová za doprovodu Z.Gazdové. Manželé Kloseovi uspořádali v květnu výstavu své umělecké keramiky a besedovali o současném Egyptě.

- 60 -

SKZ již tradičně pořádá kurzy jazykové: anglického jazyka začátečníků 9, pokročilých 10. Vyučující byl opět prof. Janiš Lub.

Po profesorovi Křepelkovi nastoupila na výuku hudebních nástrojů – klavír, harmonika, zobcová flétna – studentka konzervatoře Jitka Žandovská. Má 14 žáků.

Kurs snižování nadváhy vedl MUDr. Podmolík. Přihlášeno 19 žen. Cvičitelem je Mgr. Vlast. Bukovjan, člen čes. reprezentace v maratónu.

V prosinci byla zahájena nová tradice. Slavnostní zažehnutí vánočního stromu na náměstí Komenského. Přítomní zpestřili program rozžehnutými svíčkami a prskavkami. SKZ ještě v prosinci uspořádalo v sále Agrotonzu Akademii mladých, na níž se představila taneční skupina Dance Graze, country skupina Dřevorubcovy boty z Otrokovice., sólisté na hudební nástroje a přednesy poezie. Pod vedením Katky Škrabalové zahájila činnost taneční skupina děvčátek a chlapců v Tlumačově.

Obecní policie

Ze zprávy za II. pololetí 1995. Bylo zadrženo 8 pachatelů při 7 trestných činech. Stále dochází k vandalismu (vitřiny, poštovní schránka, popelnice apod.).

1.6. – vloupání do prodejny na Švermové ulici

2.6. – zadržení pachatelé krádeže mědi v Metalšrotu

28.6. – zjištěn přestupce – poškození pouličního osvětlení – uložena úhrada oprav a pokuta

2.7. – potrestána krádež hrachu na poli

17.7. – vloupání do bytu v Tlumačově – poznatky předány Policii ČR

24.9. – zadržen pachatel vloupání do prodejny potravin

19.11. – zadržen pachatel pokusu vloupání do prodejny na Švermové ulici

20.11. – spolupráce s Policií ČR – úmrtí občana z Tlumačova

Kromě toho řešila policie řadu přestupků – polní pynch, krádež v zahradě, občanské soužití, dopravní nehody. K činnosti patří prevence, vyřizování dotazů od soudu, pátrání po odcizených vozidlech, hledaných osobách apod.

Ze zprávy Josefa Navrátila, vrchního strážníka OP

Hygiena a zdravotnictví

V dubnu byla provedena v obci velkoplošná deratizace, zaměřená na hubení potkanů. Provedla ji fy Deratex Zlín. Aplikovány byly chemické nástrahy proti hlodavcům, jako přenašečům infekčních nemocí a škůdcům na kanalizacích a kabelových rozvodech. Občané byli s opatřeními seznámeni obvyklým způsobem.

Na zdravotním středisku i v roce 1996 ordinoval privátně MUDr. Tesařík, na dětském oddělení MUDr. Červenková a zubním MUDr. Pličková. Soukromou ordinaci ve vlastním domě měl MUDr. Kel Fr., specialista na nemoci vnitřní. Všichni tito lékaři podle charakteru diagnózy odeslali potřebné pacienty na polikliniku do Otrokovic k odbornému vyšetření, rentgenu nebo odběru krve nebo moči. Odesílali i k ambulantnímu nebo lůžkovému léčení do Baťovy nemocnice ve Zlíně. Předepsané léky si pacienti obvykle vyzvedli v místní dobře vybavené lékárně, kde si případně nakupovali i léky, které jsou k dostání bez receptu.

Myslivci

Myslivecké sdružení v Tlumačově má v roce 1998 13 členů. Jeví se pokles členské základny. Průměrný věk členů je 55 let. Mají na starosti 820 ha. Na území jejich honitby žijí bažanti, zajáci, srnčí, opět se vracejí koroptve, kterých je zde 50. Dokonce se vyskytuje daněk. Objevuje se i černá zvěř (divočák) a potěšitelný je i výskyt křepelek, volajících „pět peněz“! Unikátem je zabydlený párek bobrů (jako ohrožené zvíře). Ve výšce můžeme spatřit jestřáby, poštolky, krahujce, káně, sovu pálenou. Dokonce u nás hnízdí orlovec říční, výr, puštík, kalous ušatý, moták luční, který bývá zaměňován za káně. Tito všichni dravci jsou chráněni.

Zato celoročně je možno střilet lišky, mývalovce kuního, toulavé psy a kočky. Myslivci si stěžují na některé neukázněné lidi, kteří nechávají volně pobíhat po poli a lese puštěné psy. Zvláště v květnu až srpnu potřebuje zvěř klid. Pro malý stav zvěře už si myslivci nemohou dovolit podzimní hony v takovém rozsahu jako dříve. Odstřel bažantů je omezen. Bohužel v revíru loví i pytláci. V revíru byla provedena vakcinace lišek proti vzteklině.

Chovatelé poštovních holubů

Ze zprávy chovatele poštovních holubů MUDr. Fr. Kela vyjímám: Před půl stoletím byl v Tlumačově založen spolek poštovních holubů – chovatelů. Ze zakládajících členů to byli pánové: Dufek, Stratil, Brázdil, Gazdoš, J.Janiš, Šivel, Páral, Nesrsta aj. Holubi se získávali z vojenských holubníků nebo výměnou nebo importem ze zahraničí. Poštovní holub má mimořádnou orientační schopnost, miluje svůj holubník i svého chovatele. Vrací se až ze vzdálenosti 400-600-až 1000 km. Poštovní holubi jsou kroužkováni rodovým kroužkem, na závody dostávají na tento kroužek závodní plíšek, jehož číslo je zapsáno na tzv. kontrolní list. Náš spolek má místních 10 členů. Místní chovatel Josef Oharek byl opakovaně mistrem oblasti. Mezi mládeží je malý zájem. Nejmladšímu chovateli je 40 let.

Chovatelé včel

Ze zprávy včelařského důvěrníka Leoše Gazdy vyjímám: K dobrému životnímu prostředí patří včely. Bohužel jsou vytlačeny z přírody stavbami továren, dálnic apod. Některé rostliny, na nichž jsou včely závislé, dokonce mizí. Opylovací činnost včel má vyšší hodnotu než produkce medu, vosku a propolisu. V Tlumačově bylo ještě v roce 1990 109 včelstev, dnes pouhých 30. tento alarmující pokles je obdobný v celé republice. Ceny vstupů (cukr, úly, potřeby) jsou vysoké proti

výkupním cenám medu, vosku a dalších produktů. Jako ve všem, i zde chybí dorost. Včelíny bývaly u škol, při farách apod., kde mládež získávala zájem a základy chovu.

Pošta

Stav i osoby zaměstnanců jsou beze změny oproti loňsku. V září byl stanoven nový terminál na příjem sázenek za účelem rychlejšího způsobu sázení. Rozšířily se služby Poštovní spořitelny. Nastala změna ve vyplácení přes poštovní poukázky: zákazník si dochází na poštu z důvodů bezpečnosti doručovatelek, které byly přepadávány.

- 63 -

Škola zv. základní ve školním roce 1995-96

Zahájení školního roku bylo 4.zářím 1995 – slavnostně, za přítomnosti zástupce obecního úřadu Mgr. M.Neoralu.

Personální obsazení: ředitel Mgr. Podlas Robert, zástupce ředitele Mgr. Olga Tobolková.

1.A Šicová Jana – 15 žáků

5. Doleželová Vlasta – 28 žáků

1.B Hapalová Anna – 15 žáků

6. Krystýnek Zbyněk – 23 žáků

2. Bomerová Marie – 27 žáků

7. Slováková Jarmila – 22 žáků

3. Sovadinová Emilie – 28 žáků

8. Pospíšil Jaroslav – 19 žáků

4. Vrtalová Jiřina – 19 žáků

Vychovatelka ŠD – Jiřina Fojtů

Výchovná poradkyně: Mgr. Jiřina Rýdlová

Na I. stupni celkem – 104 žáci

Na II.stupni celkem – 90 žáků

Celkem 194 žáci.

V úbytku žáků za poslední roky nastalo zastavení poklesu. Na úvazek 0,18 vyučoval ještě důchodce Fr. Uličný.

V budově je i ZUŠ (základní umělecká škola).

Ve školní družině zastupovaly po určitou dobu B.Zelíková a B.Kopáčková. 30.11. 1995 byl rozváznán pracovní poměr se školníkem P.Čechem na základě oboustranné dohody. Po něm nastoupil Zd. Pitner (správné je jméno Dušan). Topič Ing. Procházka Josef. Dále zaměstnáno pět ulízeček, které udržovaly školu v čistém pěkném stavu. Problémem zůstává údržba. 40% z celkového nákladu školy tvoří vytápění. Do rovné střechy v nových objektech zatékalo a obecní úřad přistoupil k postupnému budování šikmé střechy krytinové. Škole přidělena dotace cca 1,5 miliónu Kč. Rekonstrukci provádí firma Geelstav Otrokovice. Buduje se tzv. střecha sedlová. Provádí se rekonstrukce sociálního zařízení ve staré části budovy. Potřebné se jeví opravy – výměny topných těles, rekonstrukce nábytku, generální oprava kotelny, nátěry oken aj.

Zdravotní stav uspokojivý. Na 1 žáka průměrný počet zameškaných hodin 27. Bylo 5 úrazů, bez vážnějších následků. Materiální vybavení pro výuku je velmi dobré. Vzhledem k tomu, by žáci mohli vykazovat lepší výsledky. Zřejmě se jeví (všeobecně) nedoceňování významu vzdělání, když rodiče i žáci vidí velké příjmy bez ohledu na vzdělání. Soutěže – Ol.Pospíšilová postoupila v soutěži českého jazyka do okresního kola. Stala se okresní přebornicí ve stolním tenise. Škola se zúčastnila, jako každoročně kulturně výchovných akcí (filmy, výstavy, výchovné koncerty, plavání, sběry aj.). Škola v přírodě pro 3. a 4. třídu na Kudlovské dolině. Ve spolupráci s DDM je 75% žáků. I letos zajišťoval DDM 2. oddělení ŠD pro žáky 2.-4. třídy.

Prospěch: 2 žáci na I.stupni neprospěli. Z 89 žáků na II.stupni bylo 23 s vyznamenáním. Dostatečných bylo 29. V 7.třídě byl znatelný pokles vědomostí i kázně. (Příčiny: slabá domácí příprava, méně slušné chování k dospělým, drobné krádeže.) 1 žák z 5.třídy pro krádeže a alkohol přeložen do Kvasic. Ve výchově doma se někde zapomíná, že se svobodou je spojena i povinnost poctivě pracovat.

Seznam dokumentace za rok 1996 (v příloze).

1. Volby do parlamentu – Vyhláška, informace, výsledky.
2. Senátní volby. Seznam politických stran.
3. Volební kraj Jihomoravský – ukázky hlasovacích lístků.
4. Výsledky parlamentních voleb v Tlumačově.
5. Ukázky denního tisku a propagační letáky z předvolebního období.
6. Představitelé Tlumačova v Parlamentě ČR přebírají znak Tlumačova.
7. Úzkokolejka do Kvasic. Prajzové v Tlumačově. Jan Milota z Kroměříže. Buňov.
8. Historické centrum Tlumačova dostává důstojný vzhled.
9. Jaro a léto – sporty – doprava – básně.
10. Klebetov. Ze Slivotína na Národní divadlo v Praze. Výročí. Dřevěná pumpa.
11. Úmrtí oznámení: Bohumil Juráň, kronikář od roku 1945.

Zapsal: Bohumil JANEČKA,
kronikář.